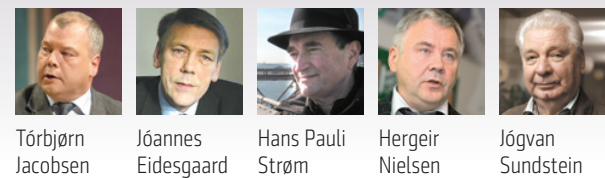

TÍÐARGREIN

Fyrrverandi politikarar skriva upp á skift Tíðargreinar til vikuskiftisblaðið. Næstu ferð skrivar Jógvan Sundstein

Tórbjørn Jacobsen
Fyrrverandi landsstýris-
og løgtingsmaður fyri Tjóðveldi

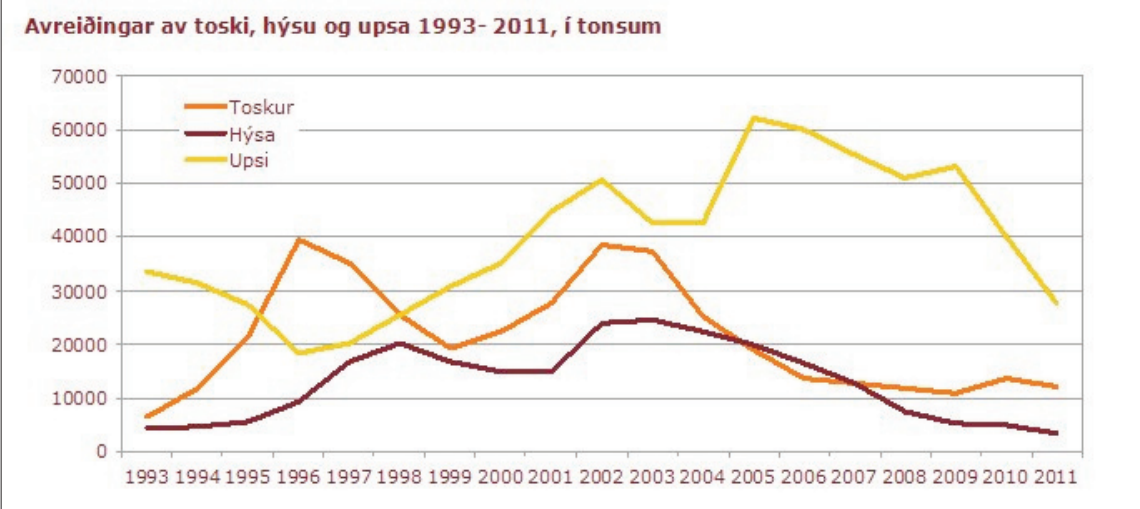
Makreliadan

Ymiskir eru hættirnir at vinna sær politiskt vald. At halda fast um tað krevur bonskleika, snildi og állaleik. Niccolò di Bernardo dei Machiavelli hevur greinað og skrivað um hesi viðurskifti, og mangt bendir á, at Jørgen kassameistari er meira drivin í litteraturinum enn navnabróður hansara Jørundur hundadagakongur. Í hvussu er hevur hann longu nú sitið einsamallur við valdinum í Føroyum tvífalt so leingi, sum Júrgen sat við valdinum yvir Íslandi. Orsøkin kann nú eisini vera, at sveinarnir hjá Trampe greiva vóru stinnari í kongunum enn Kaj Leo løgmaður.

Ymiskir eru hættirnir at vinna sær politiskt vald. At halda fast um tað krevur bonskleika, snildi og állaleik. Niccolò di Bernardo dei Machiavelli hevur greinað og skrivað um hesi viðurskifti, og mangt bendir á, at Jørgen kassameistari er meira drivin í litteraturinum enn navnabróður hansara Jørundur hundadagakongur. Í hvussu er hevur hann longu nú sitið einsamallur við valdinum í Føroyum tvífalt so leingi, sum Júrgen sat við valdinum yvir Íslandi. Orsøkin kann nú eisini vera, at sveinarnir hjá Trampe greiva vóru stinnari í kongunum enn Kaj Leo løgmaður.

Hóast stórar kanónir í Fólka-flokkinum, eisini stór kapital-áhugamál, vildu honum ann, í stríðnum um oddin í partinum, so stóð hann stinnur á hermótinum, og prógvaði í grundini, at hann hevur skilt valdsfilosofi´ina. Eisini tað mest kavráu, sum skal til, fyri ikki at dragna frá evsta múlanum, táíð skútan fer at drekka vatn um æsingarnar.

Síðan hevur hann gingið á vatninum, dansað sum ein annar Rudolf Nurejev og driblað líka kimiliga sum hin gitni brasiliumaðurin Garrincha. Sessirnir, sum samgongumeirilutin hevur hertikið á tingi, kundu fyri tað sama verið snákaðir til sum eitt politiskt fjós. Mekanisku atkvøðuneytini fremja viljaleys tann leik, sum andaligi faðir teirra úr Seyrvági ynskir. Miðvísur broytir hann samfelagið. Metodurnar eru fascistoidar, táíð hann økir um stættarmunin við ógvisligum inntrivum í umfordeilingargrundlógini, skattareglunum, - táíð hann rænir burturav pensjónunum fjóruti ár fram í tíðina og táíð hann flytir vinnuliga strukturin fleiri hundrað ár aftur í feudaltíðina. Tað sakar onki hjá teimum flestu og liberalismuna og marknaðarkreftirnar trýr hann líka lítið uppá sum aðrir

partíkammeratar. Tað snýr seg um at leska røttu áhugamálini í flokkinum, sum eru ein samanrenning av merkantilum strugglarum. Tað snýr seg um at hava valdið til at geva vinum og kenn-ingum gávugóðs frá teimum, sum upprunaliga eiga valdið – fólkinum.

Andstøðan fær ikki eitt bein til jørðina. Almenna rúmið og føroyska fólkasálin megna ikki at halda fokus á meira enn einum máli á gangin. Hvør ið løðir politisku riflurnar og goturstykkini hjá teimum, veit eg ikki, men spjað-ingin er stór og kúlurnar fara fyri allar vindar. Tú byggir ikki eitt bulvirki andvegis maktini, táíð tú at kalla bert fæst við petitessur í mun til tað, sum skal bjarga vælferðarmodellinum eftir norður-lendskum sniði. Gratis ferðaseðlar við strandfaraskipum – humbukk og vrevl, hví skal ein skopuningur kunna flyta seg til Havnar fyri onki, táíð ein glyvramaður skal brúka eitt par hundrað krónur í brennievni til sama teinin?

Politiskur pubertetsfimleikur í málinum um koyripeningin hjá tingmonnum, sum er órímligur, hevur hertikið yvirskiftir og skroyvað upp í leypar av oddagreinum, men hetta er ikki eitt mál man brúkar til at flyta fokus

við, táíð kalar sum Jørgen sita einsamallir við valdinum. Tódnaða hallið á figgjarlógini í 2011 er eitt annað mál, tikið úr leysum lofti úr einum fyribilsrokniskapi, og sum bløðrukópar blása tey eina sólksinssøgu upp til eina skandalu. Er hallið væl minni enn væntað, so hevur figgjarnevndin tey seinastu árin, har Tjóðveldis-flokkurin hevði ein rættiliga virknan leiklut, sum ikki altíð hóvaði teimum, sum trívast best við at tváa sínar nossligu lógvar, eydnast til fulnar og meira enn tað. Tað er al kent, at nevndin í nógv størri mun stjórnaði figgjarpolitikkinum heldur enn tásitandi landsstýrið. Hetta fiktiva málið endaði Guð hjálpi mær í einum kjaki í SvF, har Jørgen vant burturúr framsøgukvinnuni hjá andstøðuni. Hevði ráksnúningurin Don King, við ravmagnshárinum, verið promotor hjá Kristinu frammanundan dystinum, hevði hann spakuliga flutt seg yvir í hornið hjá seyrvinginum fram ímóti dystarloki. Tað plagdi hann at gera, so skjótt hann sá, hvussu leikur fór, táíð gigantarnir í nevaleiki brustu saman. Man spyr seg sjálvan, um skjúttin hevur størri týðning enn málið, ið skal rakast. Ella um nakað politiskt evangelium er innanborðað hjá fleiri teirra, sum umsita vald fólksins.

Eitt annað mál, sum rættiliga hevur kámað fyri politisku sólini hjá mongum, er høvuðstemað á Flokstinginum hjá mínum egna flokki. Broytingin av hjúnabandslógini, soleiðis, at tað politiska valdið skal trýsta rættin hjá teimum samkyndu inn um sakralu grindirnar at vígast - á sama hátt sum tey heterosexuellu. Nú eri eg ein av teimum, sum halda, at tey samkyndu skulu eiga øll tey somu borgarligu rættindi sum øll onnur, men at ein flokkur, sum so dúgliga hevur vart fyri, at átrúnaðarlig áhugamál sleppa framat ávirkan í politisku skipanini, tvíhildið um tann greiða, treytaleysa og klokuklára skilnaðinum, nú hvessir svørðið hinvegin, og brýtur inn í heilagu suverenu rúmini hjá fólkinum, tað er ovboðið. Vælsignaði veri tit, haldið fingrarnar burtur frá kirkjum og samkomum, - at stjórna sínum egnu innanhýsis viðurskiftum.

Hvar standa vit nú? - Kundi hóskaði verið spurt. Eftir at stórir partur av heiminum nærur er farin til grundar búskaparliga, er Jørgen nú farin í holt við at knúsa tað føroyska samfelagið sundur í stumpar og stykkir, umvegis ta somu neokonservatismu, sum hevur verið ein almáttugur tregi allastaðni hesi seinastu 3-4 árin. Hann fæst við at flyta okkum

aftur í tilstandin, í tríatiárunum, táíð kapitalisman mundi gingið til grundar sum búskaparlig skipan, og profeti´ini hjá Karl Marx kundu vunnið frama. Hansara vísjón var, at kreppur vóru ein óundansleppandi partur av tí kapitalistisku skipanini. Hesar eru neyðugar fyri at reinsa út í systeminum, men hinvegin eru tær so svárar fyri so mong, at skipanin missir sín legitimitet, og at enda stókkur hon sundur sum búskaparligur stórviður í einum samfelag.

Bretin John M. Keynes setti sær fyri at rógva andvegis spádómunum hjá Marx. Ástøði hansara finst í útgávuni “The General Theory”, og har sigur hann beinleiðis, at tað nú snýr seg um, at gamli týski teinkjarin og kommunisturin ikki skuldi fáa rætt. Ide´in var, at staturin – tað almenna – skuldi hava ein virknari leiklut, og soleiðis veitti hann politikkarum eitt amboð, sum á øðrvísi hátt kundi stjórna kapitalismuni. Til ber at siga, at Karl Marx sum íblástrarkelda bjargaði kapitalismuni, táíð man eftir devisuni hjá Keynes lat statin vera ein høvuðsleikara, - ístaðin fyri at marknaðurin einsamallur sat við uppgávuni at skipa arbeiði og vøkstur. Kapitalisman yvir-livdi. Um ástøðin heldur, har sum staturin er komin í trot, er ivasamt. So fræg er støðan tó í Føroyum, at tað almenna framvegis og áhaldandi kann vera ein virkin leikari í tí, sum nú skal henda. Eitt nú á íløgusíðuni. Tí er tað t.d. heilt ófatiligt, at kjølurin ikki verður strektur á hav-rannsóknarskipinum, nú nærur 2 túsund føroyingar hvønn Guðs skapta morgun sita alspentir og bíða eftir, at onkur hevur brúk fyri høvdi og lógvum teirra á arbeiðsmarknaðinum.